

Профілактика педикульозу в навчальних закладах: захист дітей від паразитів

Педикульоз – це захворювання, при якому волосяні ділянки людського тіла вражають дрібні комахи-паразити – воші (ектопаразити).

Воші бувають трьох видів: головні, платтяні та лобкові. Така класифікація безпосередньо пов'язана з середовищем їхнього проживання. Головна і лобкова – це різновиди вошей, які мешкають на тілі людини, а платтяна воша зазвичай ховається на одязі. Найбільш поширеним різновидом вважається головна воша. Головні воші живуть тільки на волоссі людини і не передаються твариною, тому що тварини не можуть бути їх носіями.

Зараження

Помилково вважати, що педикульоз – це хвороба людей, які проживають в антисанітарних умовах. Хоча антисанітарія дійсно є однією з причин педикульозу, але, на жаль, ця проблема стосується і соціально благополучних сімей.

Воша не здатна активно пересуватися і, всупереч поширеному міфу, не вміє стрибати та літати, а повзає. Зараження здорової людини відбувається при безпосередньому контакті шляхом дотику зараженої голови до голови іншої людини або через заражені предмети, такі як гребінці, рушники, головні убори, постільна білизна тощо.

Основні місця

Найчастіше педикульоз зустрічається у дітей, які відвідують організовані дитячі колективи (садочки, школи, табори відпочинку та оздоровлення, інтернатні заклади тощо). Дорослі люди ризикують заразитися на педикульоз під час відвідувань громадських лазень, саун, басейнів, готелів, перукарень та інших місць, де можна контактувати із зараженими предметами.

Симптоми

Основні прояви педикульозу: свербіж шкіри в місцях укусів (найбільш інтенсивний в ділянці скронь, потилиці та за вухами), дрібні сірувато-блакитні плями на шкірі та наявність гнид на волоссі (гниди часто плутають з лупою, але, на відміну від лупи, вони важко знімаються з волосся і при роздавлюванні між нігтями створюють типове клацання).

Лікування

Позбутися комах-паразитів лише за допомогою миття голови і прання білизни неможливо. Педикульоз потребує обов'язкового лікування в поєднанні з протиепідемічними заходами в сім'ї та колективі хворого.

На сьогодні аптечна мережа пропонує широкий вибір протипедикульозних препаратів, але слід пам'ятати, що дезінсекційний засіб від вошей буде неефективним, якщо не дотримуватися інструкції щодо його використання.

Після використання протипедикульозного засобу гниди в переважній кількості або цілком усі стають нежиттєздатними. Відрізнити на око живих гнид від нежиттєздатних неможливо, тому необхідно провести механічне їх видалення шляхом вичісування. Для полегшення вичісування гнид волосся змочують розведеним 5-10% столовим оцтом, вкривають волосся поліетиленовою хустиною та рушником, витримують 30 хвилин, полощуть у проточній воді, після чого вичісують загиблих вошей та їх яйця густим гребінцем.

Профілактика

Жодні препарати не захищають від повторного зараження, тому після лікування слід виконувати профілактичні заходи, направлені на попередження ураження педикульозом, які полягають у дотриманні санітарно-гігієнічного режиму та правил особистої гігієни. Дітей необхідно з раннього віку навчати гігієнічним навичкам, пояснювати, що таке предмети індивідуального використання і чому не можна давати їх іншим дітям. Також діти повинні розуміти, що необхідно дотримуватися хоча б мінімальної дистанції при спілкуванні та активних іграх з іншими дітьми і не допускати зіткнення головами. Дівчаток слід привчати до охайних і акуратних зачісок із зібраним волоссям.

Важливо регулярно оглядати волосисту частину голови, щоб вчасно виявити педикульоз. Це особливо актуально для виявлення педикульозу у дітей в організованих колективах.

Огляд дітей на педикульоз проводиться:

- в дошкільних навчальних закладах – щоденно;
- в закладах інтернатного типу – щотижня, а також перед і після кожного відвідування родини;
- в загальноосвітніх школах – після кожних канікул та за епідпоказами, вибірково.

Пам'ятайте!

**Воші можуть поширювати небезпечні інфекційні захворювання.
Запобігти виникненню педикульозу дозволить лише дотримання правил особистої гігієни.**

*Новоукраїнське районне управління Головного управління
Держпродспоживслужби в Кіровоградській області*